

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Dela Lika 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.

Ånglok från Nord

DEN SVENSKA TV-RESAN TILL NAMIBIA har, redan innan det visats, väckt indignation sedan det blev känt att tv-bolaget brutit mot gällande lokala regler. Detta kan med rätta tolkas som förakt för ett system som man uppfattar som underlägset och tandlöst.

Men även i Namibia finns ett civilsamhälle som kan säga ifrån. *Legal Assistance Center*, som Afrikagrupperna samarbetat med och stött under de senaste åren, slog larm.

I Sverige ledde detta till en debatt om vilken stereotyp bild av afrikaner som presenteras och vad som är skäliga ersättningar till fattiga människor och byar. Inte bara filter och majsmjöl för dagen utan att kanske en långsiktig nytthet som en vattenbrunn vore ett bättre alternativ. Tv-bolaget reste därefter tillbaka till Namibia för att reda ut oklarheter om övertramp och ersättningsnivåer.

ÄVEN EU KÖR HÄNSYNSLÖST PÅ SOM ETT ÅNGLOK. Det gäller i förhandlingarna om frihandel med 76 tidigare kolonier som det starka EU jäktar fram, helt blint och dövt för motpartens argument, önskingar och utvecklingsmöjligheter. Dessa EPA-avtal är nu kraftigt försenade som en följd av motstånd och hård kritik. Denna kommer från berörda regeringar i Syd, från lokala affärsmän, från FN, representanter för Världsbanken (!) och inte minst från civilsamhället, både i Syd och i Nord.

ETT STARKT CIVILSAMHÄLLE är en viktig motkraft till maktfullkomliga regeringar. I många länder i Syd, och inte minst i Afrika, är civilsamhället svagt. Detta ger stort spelrum för individer i maktpositioner, grupperingar, företag och regimer att helt ostraffat ta för sig för att berika sig själva, begå övergrepp på mänskliga rättigheter, utnyttja svagare grupper och skriva om grundlagen till egen fördel, för att bara ta några exempel.

Ett sätt att stärka ett svagt civilsamhälle är att genom bistånd stötta organisationer som på olika nivåer arbetar för exempelvis mänskliga rättigheter, lokal utveckling, bättre skola, familjeplanering eller effektivare jordbruk. Mycket av dagens svenska bistånd går just i denna riktning. *Legal Assistance Center* är ett exempel på det. Och det visar tydligt hur viktigt biståndet till civilsamhället är för att försvara vanliga människors rättigheter.

AFRIKAGRUPPERNAS STÖD GÅR TILL organisationer som bland annat jobbar med miljöfrågor, jämställdhet, mikrokrediter och som förbättrar levnadsvillkoren för småbönder, kvinnliga lantarbetare och personer som lever med hiv. Resultatet blir att civilsamhället stärks. Folk organiserar sig, deltar i föreningsliv och lär sig att göra sin röst hörd. De lär sig att tillsammans blir de starka, att de kan protestera mot övergrepp av olika slag. Det visar *Legal Assistance Center* på lokal nivå och det visar protesterna mot EPA på global nivå.

Den svenska regeringen sänker nu biståndet. Många röster kommer att tystna. Kan vi acceptera det?

KERSTIN BJURMAN